

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

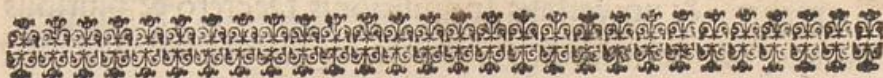
**Illustrissimi Domini Simonis De Fierlant, Hispaniarum Ac
Indiarum Catholico Regi, In Hispania Ac Belgio, A Concilio
Status, Brabantiae Cancellarii, Catholico Ab Affectu
Tractatus, Quo, Clarissime ...**

Fierlant, Simon de

Coloniae Agrippinae

Ad Benevolum, Et Veritatis Amantem Lectorem Præfatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37059

AD BENEVOLUM,
ET
VERITATIS AMANTEM
LECTOREM
PRÆFATIO.

§. 1.

De priore Authoris Libello, & ejus successu.

Ruditissimi P. *Ægidii Gabriëlis* Moralem reiterato examine annis abhinc circiter duobus, uti ob recentem memoriam meminisse facile potes Benevole Lector, Catholicè castigaveram, atque ecce, eodem illo etiam anno, geminum non poenitendi laboris pretium fructumque refero.

Duo vix abierant menses, & jam Romanam, eamque alteram (primam subierat anno 1679.) & jussu quidem Pontificio Censuram patitur, infelix ille Novaturientium idearum partus Moralis Gabriëliana. De hoc autem Sacræ

A

Ro-

Romanæ, & universalis Inquisitionis Decreto & pluribus
 postea, & commodius, ubi & ipsum verborum teno-
 rem proferam; nunc hoc sum contentus uno, & ita
 mecum velim existimes, Quirinalem illam, & acrem
 libri Gabriëliani Censuram, tacitam esse quandam libri
 mei commendationem, ut qui privatâ castigatione eam
 fuerat infectatus doctrinam, quàm publico deindè, &
 toti Reipublicæ Christianæ metuendo fulmine Sacra Con-
 gregatio feriebat: ea scilicet erat utrique inter se libro,
 tamque dispar ratio, ut damnato altero comprobatus
 tacitè alter intelligi deberet.

Atque hoc quidem primo operis mei fructu tacitè dum
 fruor, & in tanta hoc tempore opinionum, animorum-
 que dissensione meam mihi sententiam hoc potissimum
 nomine gratulor, quod communem mihi illam, & ean-
 dem cum Sacra Romana Cardinalium Congregatione vi-
 derem: en tibi fructum alterum, nec tacitam jam, ut
 ante, sed manifestam, eamque Pontificiam Opusculi
 mei commendationem: qua quidem in re ne justo am-
 plius aut gloriari, aut plaudere mihi videar, ipsas habe,
 & lege literas: ita enim ad me de mandato Pontificis
 Eminentissimus Cardinalis C I B O:

ILLU-

ILLUSTRISSIME DOMINE,

*Plurimum delectata est Sanctitas
sua Officio tuarum literarum, quo
Opusculum à Te singulari quâdam elegantia,
ac eruditione conscriptum ad ipsam detulisti,
atque egregium tuum in rem Catholicam stu-
dium, perpetuamq; in Apostolicam Sedem ob-
servantiam, & fidem luculenter demonstraſti.
Mihî itaq; demandavit, ut Apostolicam Be-
nedictionem Pontificia in Te Charitatis testem
tibi suo nomine amanter impertirem, ac debi-
tas laudes redderem de tam egregio pietatis
tua documento. Ab Abbate sancta Maria ca-
tera cognosces; dum Ego, virtuti tuae inser-
viendi cupidus, lata omnia cum diuturna sos-
pitate Tibi ex animo auguror. Roma 18.
Decembris 1683.*

ILLUSTRISSIMÆ D. T.
AD OFFICIA PARATISSIMUS

ALDERANUS CARDINALIS CYBO

INSCRIPTIO

*Illustrissimo Domino SIMONI DE FIERLANT
Brabantia Cancellario Bruxellis.*

A 2

Ha-

HAbes , mi Lector Epistolam , hoc est Pontificium de Libello meo iudicium ; cui de meo amplius nil addo , cum præsertim non tantum in me meriti agnoscam , quantum ex ea Apostolici favoris percipio.

At herculè non ita intra modestiam Adversarii opinor , starent : nam quæ , amabo , voces , qui plausus , qui triumphus ubique sonarent , si ejusmodi literarum aliquid , aut aliquam etiam partem , & decisam tantum laciniam Româ accipere contingeret ? non esset profecto urbs in Belgio , non in urbe vicus , aut in plateâ angulus cui non speciosum illud testimonium hæret affixum , & cubitalibus impressum literis prætereuntium oculis vel inviris obruderetur : mille passim per Collegia spargerentur exemplaria , omniumque adè in manibus , omnium essent in ore ; ipsæ mulierculæ in vernaculam translata linguam & legerent , & inter muliebria sua pensa cantando repeterent ; ut nihil addam de intolerabili petulantium Comædorum Lovanii theatro , cui ad longiores etiam & plures sycophantias hoc unum abundè sufficeret : quamquam quid fordidè nugantibus , & calumniari volentibus non sufficiat ?

Neque hæc à me aut fingi futiliter quis putet , aut viris optimis nequiter affricari : non enim dubitare possumus quid essent facturi , qui , quid fecerunt , non ignoramus.

Spe-

Specimen hac in re illustre dabit, & prorsus eximium non de grege aliquis, sed adversariæ doctrinæ in Belgio facilè Princeps, quem honoris causa nominare liceat, *Franciscus van Vianen*. Res est Lovanii notissima, utinam & Romæ ! hic vir hic est, qui non modo intra Domesticos parietes, non in privatis modo congressibus, sed in impressis Thesis, in publicis de gratia dictatis, in Schola Academica, in Cathedra Magistrali, quâ fronte superi ! & quo ore ? Censuram Lovaniensem Romæ à Theologis, à Cardinalibus, ab ipso denique S. D. N. INNOCENTIO XI. cui annos Petri reverenter precamur, approbatam esse fingere, nequid gravius dicam, confidenter ausus est. IPSE Pythagoræo scilicet supercilio, DIXERAT; & rationis satis, satis fuit argumenti ut Schola elapsi Discipuli totam per urbem sic quasi conducti præcones, audax Magistri figmentum jactabundi spargerent. Neque tamen eos ne nimix quidem credulitatis postulo; nam quis fraudem hic suspicetur, aut Viro eximio, Sacerdoti, jurato restrictionum hosti, tam publicè, tam confidenter asseveranti non credat ? præsertim viventibus adhuc Theologis, Cardinalibus, atque ipso S. D. N. INNOCENTIO XI. quorum nominibus tam imprudenter abutebatur. Sed IPSE, ut ajebam, DIXERAT; ego novi de prostratis iterum Adversariis ubique plausus, & mille certatim victrici Censuræ cantata epinicia.

Audiit intempestivos cantus vicinus S. T. Professor,

eosque primo interrupt, dein etiam compescuit. Dubitare eum meritò multa faciebant; Mandatum Apostolicum olim jussu S. D. N. SIXTI V. editum per Illustrissimum & Reverendissimum D. *Octavium* Episcopum Calatinum, ipsius INNOCENTII XI. in Decreto nupero contra 65. Propositiones verba: *Non intendens tamen Sanctitas sua &c.* Varia Romà contra fictitiam hanc approbationem testimonia, & plura alia, quæ doctè & pluribus prosequitur in Thesibus suis Theologicis anno 1682. *pro autoritate SIXTI V. & INNOCENTII XI.*

Hoc denique suis Thesibus planè evicit, ut nemo jam dubitet, &, si paucos exceperis, qui quidquid Eximii illi effutierint tamquam ex tripode oracula admittunt, omnes perspiciant Romanam illam Lovaniensis Censuræ approbationem non Romæ, sed Lovanii, & in paucorum hominum cerebro parum sincero fabricatam: fidem enim dicti sui præstare rogatus publicis & repetitis Thesibus, Deus bone! ut se miserè torsit Vir eximius! primo testimonia turpiter variare, dein tacere omninò; utroque vincebatur; nam & silentium in eo rerum articulo manifesta confessio, & tanta in teste variatio plena erat falsitatis probatio. Heu, tibi autem! adest Collega & Principalis sui misertus D. Gummarus, sed causæ malæ nihilò melior Patronus, ut quam nova iterum variatione prodere magis, quam adjuvare visus est: atque
ita

ita in ventos abiit inflatum illud & tot Romanis nominibus turgidum testimonium.

Hæc paulò repetita altius, opinor sufficient, ne fervore quodam scribendi, ab Adversariorum ingenio aliena videar esse commentus: quàm altè enim per tuam fidem Lector benevole, quàm contentiosè vociferaturos fuisse putas, si aliquid demum, quo verè gloriari possent, haberent, quorum tantos in re falsa & fictitia clamores audivisti.

Ego interim ad Pontificium de libro meo iudicium reversus Patrem Gabriëlis oro amicè obtestorquè, vices mihi, quas debet, rependere velit, & quemadmodùm ego ex manifesta libri ejus Censura tacitam libri mei commendationem erui, sic ipse vicissim in Apostolica libri mei commendatione tam manifesta, novam, eamquè non obscuram sui libri condemnationem agnoscat.

§. 2.

*De hoc altero Authoris Libello, ejusq; causa,
& scopo.*

ERit fortasse cur mireris, benevole Lector, & curiosius tecum ipse dispicias, quid esse potuerit, quod me, in hac provecta annorum orbita moverit ad scribendum hunc libellum; ad quod æquissima ratione respondeo, altioris me quidem esse ætatis, sed
talis

talis, quæ neutiquam defectuosa est ad refellendas blateronum quorundum in Christi Ecclesiam satyras ac blasphemias: amor certe antiquæ ac veræ religionis, odiumque adulterinæ novatorum doctrinæ, favente Divino auxilio me ad agendum valentem præstitere, & ad scribendum impulere; prototypo ac exemplo deprompto sacris è litteris, seniores ad regendum ac erudiendum populum advocantibus: uti docto sacroque compendio delineavit *Gabriel Palæotus* S.R.E. Card. suo in Tractatu de bono senectutis: quare nunc, præfatæ me esse ætatis haud diffiteor; præcipue cum & tunc, quando priorem scriptiunculam annos ab hinc non omninò duos elapsos evulgavi, par idemque fuerim: memor etiam quod tunc temporis, in Præfatione expresserim me omnia perstrinxisse, singularem ob dilectionem veritatis antiquæ, & indignationem novæ sparsæ zizanix; Nugæ proinde sunt ac quisquiliæ, garrula contra senium eructata dicteria & impia in verum protrusa mendacia: at enim non refrixit ille in me amor, nec mitius me hodiè exercet in novaturientes odium, ut ad eò mirari nemo debeat, si in suum iterum effectum integra adhuc causa exierit.

At nec publico Christianæ Reipublicæ bono, & Belgii nostri tot per sententias distracti tranquillitati satis consuluit libellus prior; nec satis Roma, repetito quamvis per duo Decreta ictu, Moralem Gabriëlianam confixit, quando illa in libro prostrata uno, periculosis

per-

perstat in pluribus. Sed quin nos clarius, nec obscurioribus involutam verbis rem, ut est, planè proferimus.

Exulant, certè, si quæ est Romanis Decretis observantia, exulare debent omnium pulpitis ac manibus quocumque demum impressa, aut imprimenda idiomate R. P. *Ægidii Gabriëlis* Specimina Moralia. Nihil est, quod hic metuatis Academici Lovanienses, Bibliothecas vestras non ingredior, scrinia & pulpita non executio, non lustro curiosius, an inter Montaltii literas, notasque Wendrochii, Montense Testamentum, Rituale Aletense, reliquosque Romano fulmine ambustos libros nusquam latitent malè ominata specimina: dabo id vobis hodiè, & quam vos habere par est, habere credam Romanis Censuris reverentiam: exulat ergò, nam ita Lector tantisper cogitabimus, Lovaniensium Bibliothecis Liber Gabriëlianus: quid tamen hoc juvat, si nec cum D. Marcario Havermans ejus Opuscula interierunt, & nocturnis tantum non manibus ac diurnis assiduè teratur famosa illa Methodus Gummariana: qui quidem Libri cum Gabriëlianis tanta sunt affinitate conjuncti, ut germanos propè, & ejusdem Patris foetus credas; nec mirum, communem habent originem, & ab eodem fonte sunt rivuli, quorum quidem si non omnium cursum stiteris, sed uni tantum objeceris obicem, id quidem feceris, ne triplici jam, ut ante, alveo fluat unda pestifera; ne reliquis duobus copiosè minùs, ne non majori fluat cum impetu, non feceris.

B

Ha-

Habet tamen hic liber præter communem illam, aliam præterea, sibi que magis propriam rationem: posset enim, nec in speciem injustè de me, mea que fide graviter conqueri R. P. *Ægidius Gabriëlis*, & mihi crudè in os ingerere speciosum istud in prioris Libelli ad Lectorem præfatione: *Nullæ mihi privatæ cum P. Gabriëlis inimicitia; amo virum, non amo doctrinam.* Et meis me ita verbis perstringere: videris enim verò privatas mecum inimicitias exercere, & me magis, quam doctrinam meam odisse; unum me impetis, nec unus tamen hanc doctrinam sustineo; quid enim, ut de D. Havermanno taceam, ego quidquam, in materia præsertim Sacramenti Pœnitentiæ, rudi penicillo delineavi, quod non magistrali manu in sua methodo plenius depinxerit D. Gummarus Huyghens? nisi minùs fortè, & non potius plus periculi minetur error, quem ad gravius nocendum Eximia Viri autoritas armavit: ego interim solus à Te vapulo, & quâ denique æquiritatis specie Tu præsertim id facias, qui legum vindex, arbiter que justitiæ ignorare non potes, jura omnia in eisdem criminis reos eandem quoque pœnam decernere; quare in id quidem loci adductum te vides, ut aut verborum tuorum pœnitere te debeat, aut quam in me doctrinam odisse te testimonio publico probasti, in Methodo vicissim Gummariana & libris Macarianis non amare te ostendas. Ita quidem ad me; nam proximum est, ut longius, & Romam usque has suas querelas deferat, & ipsam

ipsam sacram & universalem Inquisitionem accusatum eat, quasi iniquius in Gummaro patiatur, quod in se damnarit; tum etiam hoc potissimum nomine tantò æquioris iudicii Toletanos Censores laudare instituat, quod ne Decreto quidem libros voluerint esse divisos, quos una eademque doctrina conjunxerat.

Majus igitur priore Opus molimur, & unâ eademque operâ privatam odii aut inimicitiarum suspicionem amoturi, communique Christiani orbis bono consulturi plenius, tria conjunximus ipso in titulo nomina, sed amica; tres, sed similis doctrinæ, Magistros. Nec insulsus hic quispiam mihi veniat Criticus, & temeritatis me postulet, quod feliciore prioris pugnae elatus successu in plures unus ego impetum faciam: tum etiam ineptè peritus antiquam illam paræmiam occinat *ne Hercules quidem contra duos*: nã is intelligendo facit, ut nihil intelligat, nam nec plures ego laceasco, nec laceasco unus; ut qui non tres mihi adversarios impetendos proposui, sed unam in tribus Magistris doctrinam debellandam suscepi; nam quoties antiquum illud meum mihi recantandum erit; *Homines amo, sed odi doctrinam*; at neque unus, & solus in arenam descendo, cui socialium instar agminum sunt pii Catholicæ veritatis vindices; id enim te monitum etiam velim, Lector Benevole, non tam me meis quam heroum istorum pugnaturum manibus è quorum pharetris tela mea omnia depromo. Neque hic ego obstrepentium

aut id mihi exprobrantium Adversariorum clamores metuo, prudentiores futuros existimo, quam ut mihi vitio velint id vertere accusatores ridiculi, quod mecum habent commune, cum hoc tamen discrimine, quod me Sociorum meorum usque adeò pudere non debeat, ut quorum studio & industriâ, Libris ac Thesisibus hoc quidquid demum est operis paulatim perfeci, eorum nomina etiam cum laude passim in medium proferre gestiam: at at faciant id si ausint, & satis frontis habeant Adversarii; mentior, si non continuò nominandi venient Marcus Antonius de Dominis, Petrus d'Osma, Jansenius, Bajus, & plures ejusmodi Romano stigmate turpiter notati homines. Reliquum est, ut ingenium, studium, calamum, librum, meaqué demum omnia Romanæ Sedis arbitrio, judicioque Christianè subjiciam; cui quidem sedi, si hunc æquè librum ac priorem, placere contigerit, meque adeò felicem præstiterit, ut liber hic parvi laboris præmium, ac Benedictionem Apostolicam promereri potuerit; tum denique votorum summa nactus optime vixisse me putabo & in hæc verba latus erumpam: Respice misericors Deus in indignum famulum tuum & sis mi Domine hoc in orbe ac opere adjutor, tot contra Ecclesiæ fideique tuæ, obstrepentes, clam palamque hostiles animos, ac feroces imperus. Christiani Alcidis hic clavâ ac faculâ adversus triceps portentum opus est.

P A R-